

Fiche: Richtlijn melkpakket

Titel:

- **Voorstel voor een Richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2001/114/EG inzake bepaalde voor menselijke voeding bestemde, geheel of gedeeltelijk gedehydrateerde verduurzaamde melk;**
- **Voorstel voor een Verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1255/1999 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector melk en zuivelproducten;**
- **Voorstel voor een Verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2597/97 houdende aanvullende voorschriften voor de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector melk en zuivelproducten met betrekking tot consumptiemelk.**

<i>Datum Raadsdocument:</i>	15 februari 2007
<i>Nr Raadsdocument:</i>	6464/07
<i>Nr. Commissiedocument:</i>	COM (2007)58
<i>Eerstverantwoordelijk ministerie:</i>	LNV i.o.m. VWS, EZ, FIN en BZ

Behandelingstraject in Brussel: Raadswerkgroep Zuivel, Comité Spécial de l'Agriculture (CSA) en Landbouwrap (gestreefd wordt om besluitvorming voor augustus 2007 te laten plaatsvinden).

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Achtergrond

Zowel bij de Europese Commissie als bij het zuivelbedrijfsleven leeft al enige tijd de wens om het Europese zuivelbeleid op een aantal punten bij te stellen. De Europese Commissie heeft deze wensen, verzameld in een pakket voorstellen, de ministers van Landbouw van de Europese Unie aangeboden.

Doelstelling

De Europese Commissie wil een aantal zuivelregelingen vereenvoudigen.

- Voor melkpoeder en gecondenseerde melk wil de Europese Commissie standaardisatie van het eiwitgehalte van 34% toestaan, terwijl in Europa het natuurlijke eiwitgehalte schommelt tussen de 31 en 37%. De zuivelindustrie in de Gemeenschap en de exporteurs van melkpoeder en gecondenseerde melk vragen al lang om een wijziging van de communautaire regels omdat de concurrenten uit andere zuivellanden bevoordeeld zijn doordat zij wel toestemming hebben tot standaardisatie van het eiwitgehalte;
- Verder wil de Europese Commissie steunregeling voor schoolmelk zodanig aanpassen dat de hoogte van de steun niet meer afhankelijk is van het vetgehalte van de melk. Er komt dan één steuntarief, hetgeen de uitvoering van de steunregeling in de lidstaten minder omslachtig zal maken;
- Er komt een vereenvoudiging van het interventiesysteem voor boter en de introductie van één Europese kwaliteitsclassificatie waardoor de 27 nationale kwaliteitsklassen kunnen worden ingetrokken;
- Naast de bestaande indeling van drie categorieën consumptiemelk - magere melk, halfvolle melk en volle melk - wordt ook toegestaan om melk met een ander vetgehalte op de markt te brengen mits het vetgehalte duidelijk op het etiket wordt vermeld. In het kader van de toetredingen is in het verleden een groot aantal afwijkingen van eerder genoemde indeling aanvaard. Door de liberalisering zouden de afwijkingen overbodig worden en wordt aangesloten bij veranderde voedingsgewoonten;
- Tenslotte worden ook nog een aantal vereenvoudigingsvoorstellen van technische aard gedaan. Bovendien worden regelingen die niet of nauwelijks worden gebruikt, geschrapt.

Korte inhoud

1. Toestaan van eiwitstandaardisatie voor verduurzaamde melkproducten

De Europese Commissie stelt voor toe te staan het natuurlijke eiwitgehalte te standaardiseren tot 34% (uitgedrukt in vetvrije droge stof). De interventieprijs voor mager melkpoeder is momenteel gebaseerd op een eiwitgehalte van 35,6%. Daarom stelt de Europese Commissie tegelijkertijd voor om ter interventie aangeboden mager melkpoeder voortaan te accepteren met een minimumeiwitgehalte van 34% tegen een met 2,8% verlaagde interventieprijs van €169,80 per 100 kg.

2. Liberalisering van de markt voor consumptiemelk

De Europese verordening voor consumptiemelk kent drie categorieën melk, te weten:

- magere melk met een vetgehalte van 0,5% of minder;
- halfvolle melk met een vetgehalte dat mag variëren van 1,5% tot 1,8%;
- volle melk met een vetgehalte van 3,5% of meer.

Mede tegen de achtergrond van de voedingskundige trend om zuivelproducten met minder vet te consumeren stelt de Europese Commissie voor om melk met vetgehalten buiten de genoemde drie categorieën in de gehele Europese Unie toe te staan onder de voorwaarde dat op het etiket duidelijke leesbare informatie over het vetgehalte wordt gegeven.

3. Invoeren van één steunbedrag voor schoolmelk

Diverse keren is in de EU-landbouwrraad, met name door de Deense minister, gepleit voor een herziening van de schoolmelkregeling. Er dient meer aandacht te zijn voor de voedingskundige aspecten van schoolmelk. De bezwaren spitsen zich toe op het aan het vetgehalte gerelateerde steunniveau voor schoolmelk. De Europese Commissie stelt daarom nu voor om één schoolmelksteun te introduceren voor alle soorten schoolmelk. Vanaf 1 augustus 2007 zou deze steun €16,11 per 100 kg moeten bedragen.

4. Afschaffen van het 'prijstrigger mechanisme' voor interventieboter

De interventie voor boter kan in de periode maart – augustus, afhankelijk van het marktprijsniveau van boter in een lidstaat, geopend of gesloten zijn. Dit zogenoemde 'prijstrigger mechanisme' wordt administratief omslachtig gevonden en heeft zijn praktische waarde verloren. Ongewijzigd blijft dat in de genoemde periode boter ter interventie kan worden aangeboden tot een maximum van 30.000 ton tegen 90% van de bruto interventieprijs.

5. Afschaffen van de nationale kwaliteitsklassen voor boter

Verwijzingen in de Europese wetgeving naar nationale kwaliteitsklassen voor boter stammen nog uit de tijd dat er geen communautaire kwaliteitseisen voor boter waren. In de loop der jaren zijn deze eisen opgesteld en in de interventie- en steunregelingen opgenomen. Bovendien zijn er momenteel na de toetreding van de nieuwe lidstaten 27 verschillende nationale kwaliteitsklassen te controleren. Daarom wordt voorgesteld voortaan in plaats van de nationale kwaliteitseisen, de communautaire eisen voor met restitutie uit te voeren boter te hanteren.

6. Afschaffen van steun voor particuliere opslag van room en mager melkpoeder en van de steun voor de verkoop van boter aan legers

In de praktijk wordt, in tegenstelling tot de steun voor de particuliere opslag van boter en kaas, van deze instrumenten geen gebruik gemaakt. De Europese Commissie stelt daarom voor om tot afschaffing over te gaan, omdat de regelingen achterhaald zouden zijn.

7. Afschaffen van de verplichting van het verbruik van invoercertificaten

Het gaat hier om de verplichting van het gebruik van invoercertificaten bij de benutting van internationaal overeengekomen invoercontingenten. Het toezicht op deze importstromen door de Europese Commissie vindt tegenwoordig plaats met behulp van computernetwerken met de lidstaten. In een aantal gevallen kan daarom het indienen van een invoercertificaat achterwege blijven.

Rechtsbasis van het voorstel: artikel 37 EG Verdrag.

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement:

Raad: besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid, Europees Parlement: Adviesrecht.

Instelling nieuw Comitologie-comité: Nee

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: Niet van toepassing, het betreft een exclusieve bevoegdheid voor de Gemeenschap. Het voorstel betreft een aanpassing van het Europese zuivelbeleid (communautaire kwaliteitseisen en financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid), waarvoor al een gemeenschappelijke marktordening bestaat. Aanpassing hiervan kan alleen op EG-niveau plaatsvinden.

Proportionaliteit: Positief. Nederland is positief over de voorgestelde aanpassingen van het Europese zuivelbeleid. De voorstellen voldoen aan de Nederlandse wens om de regelgeving te vereenvoudigen. Bovendien wordt door deze wijzigingen, in zijn algemeenheid, meer ruimte geboden voor nationale invulling en bieden deze wijzigingen tevens voordelen voor het bedrijfsleven.

Consequenties voor de EU-begroting:

Volgens de berekeningen van de Europese Commissie zullen de voorgestelde wijzigingen leiden tot budgettaire besparingen. Hoewel de standaardisatie van verduurzaamde melkproducten met zich mee zal brengen dat de productie van magere melkpoeder enigszins zal toenemen, wordt verwacht dat het grootste deel van de extra eiwitten die door de standaardisatie zullen ontstaan via de extra productie van kaas en andere zuivelproducten verwerkt zullen worden. Bovendien zal door de toename van deze productie van o.a. kaas meer vet worden verwerkt en dienovereenkomstig een geringere productie en uitvoer van boter plaatsvinden. Het eindresultaat van de standaardisatie is dus een budgettaire besparing.

De inschatting van de Commissie is dat de verlaging van de interventieprijs voor mager melkpoeder een besparing oplevert van ongeveer €20 miljoen per jaar op de uitgaven aan de marktordening zuivel. De afschaffing van het 'prijstrigger mechanisme' voor boterinterventie en de herziening van schoolmelk heeft volgens de Commissie geen financiële gevolgen.

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger:

Het voorstel kan consequenties hebben voor de nationale invulling van de particuliere opslagregeling boter, de interventieregeling boter en de invoerregeling van zuivelproducten afhankelijk van de verdere invulling van verschillende onderdelen door Brussel.

Vervolgtraject financiële afspraken: geen

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering):

Het voorstel kan consequenties hebben voor de nationale invulling van de particuliere opslagregeling boter, de interventieregeling boter en de invoerregeling van zuivelproducten afhankelijk van de verdere invulling van verschillende onderdelen door Brussel.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid

- Eiwit standaardisatie: lidstaten moeten nationale bepalingen aanpassen uiterlijk per 01/01/2008;
- De aanpassing van de interventie prijs voor magere melkpoeder gaat in per 01/09/2007, maar heeft pas echt effect per 01/03/2008 wanneer interventie wordt geopend;
- Het 'prijstrigger mechanisme' voor interventieboter vervalt per 01/09/2007, dus is pas echt effectief voor de interventie aankopen vanaf 01/03/2008;
- De nationale kwaliteit voor boter vervalt per 01/09/2007, dit heeft voor particuliere opslag steun effect per 01/03/2008;
- De rest, o.a. aanpassing van de schoolmelksteun en invoercertificaten vereisten, gaat in op 01/07/2007;

Al deze termijnen zijn voor Nederland haalbaar.

Consequenties voor ontwikkelingslanden: geen

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat de voorstellen voldoen aan de Nederlandse wens om de regelgeving te vereenvoudigen.

Het voorstel inzake de standaardisatie van verduurzaamde melkproducten komt tegemoet aan de Nederlandse wensen, omdat het bijdraagt aan het meer concurrerend maken van de zuivelsector in de Europese Unie. Sinds de goedkeuring van de Codexvoorschriften in 1999 standaardiseerden andere grote zuivelproducerende landen het eiwitgehalte wel, wat de producenten in de EU in een benadeelde positie heeft geplaatst. De standaardisering zal geen gevolgen hebben voor het evenwicht op de interne markt. De extra productie van melkeiwitten kan makkelijk worden opgenomen, zeker onder de huidige krappe marktsituatie voor melkeiwitten.

De vervanging van de nationale kwaliteitsklassen als criterium voor de kwaliteit van boter door de communautaire eisen die gelden bij de exportrestitutie van boter maakt de controle van een aantal regelingen een stuk eenvoudiger. Bovendien betekent het dat Nederland de landbouwkwaliteitsregeling boter kan intrekken. Deze regeling was noodzakelijk aangezien de extra kwaliteitseisen voor boter een voorwaarde vormden voor het verlenen van Europese subsidies voor de interventie en de speciale afzetregelingen voor boter.

Het toestaan van consumptiemelk met vetgehalten buiten de bestaande drie categorieën sluit, mits de in de etikettering duidelijk leesbare informatie over het vetgehalte wordt gegeven, aan bij de door Nederland gewenste marktgerichte productie van landbouwproducten. Daarnaast zal het de handel van consumptiemelk op de interne markt bevorderen. De huidige uitzonderingen die in het kader van de toetredingsverdragen zijn vastgelegd beperken de onderlinge handel van de consumptiemelk. De keus van de consumenten wordt vergroot.

De invoering van één enkel steunbedrag voor schoolmelk geeft gevolg aan de wens om meer aandacht te besteden aan de voedingskundige aspecten van schoolmelk. Nederland heeft in de Landbouwrapraad het verzoek van Denemarken om de schoolmelkregeling aan te passen ondersteund. Het zal ook tot een vereenvoudiging van de regeling leiden.

Fiche: Verordening accreditatie en markttoezicht

Titel: Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het in handel brengen van producten.

Datum Raadsdocument: 15 februari 2007
Nr Raadsdocument: 6377/07
Nr. Commissiedocument: COM(2007) 37 definitief
Eerstverantwoordelijk ministerie: EZ i.o.m. SZW, V&W, VWS, VROM, LNV, BZK, JUST, FIN, OCW,DEF en BZ

Behandelingstraject in Brussel: RWG Technische Harmonisatie (Nieuwe Aanpak). Of het voorstel in de Raad voor Concurrentievermogen van 21 en 22 mei 2007 zal worden behandeld is nog onbekend

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Vrij verkeer van goederen is één van de belangrijkste uitgangspunten van de Europese interne markt. Het verkeer van goederen binnen de Europese Unie moet gemakkelijk en zonder belemmeringen verlopen. Vele barrières voor handel in goederen tussen lidstaten zijn reeds verwijderd. Uit diverse bronnen, onderzoeken en consultaties (o.a. rapport Unicef 2004, Your Voice in Europe 2004, European Business Test Panel consultatie 2004, publieksconsultatie over de toekomst van de Interne Markt 2006) is evenwel een aantal zwakke plekken naar voren gekomen, die het optimaal functioneren van het vrij verkeer van goederen in de praktijk in de weg staan. Met name schort het aan juiste toepassing en handhaving door de lidstaten van huidige regelgeving en beginselen. De Commissie heeft op 14 februari 2007 de Mededeling “De interne markt voor goederen: hoeksteen van het Europees concurrentievermogen” (COM(2007) 35) uitgebracht. Gelijktijdig met die mededeling is een drietal voorstellen gedaan, gericht op het wegnemen van deze zwakke plekken. Deze voorstellen bestaan uit een verordening en een besluit voor het geharmoniseerd goederenverkeer (Verordening accreditatie en markttoezicht, COM(2007) 37 resp. besluit gemeenschappelijk kader handel producten (COM(2007) 53) en een verordening voor niet-geharmoniseerd goederenverkeer (COM(2007)36). Voorliggend fiche betreft het voorstel tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het in handel brengen van producten.

Uiteenlopende nationale technische eisen ten aanzien van producten kunnen zorgen voor een belemmering van het vrije goederenverkeer in de interne markt. Dit heeft ertoe geleid dat er een communautair raamwerk van secundaire regelgeving is aangenomen, waarmee deze technische eisen zijn geharmoniseerd. Uitgaande van een hoog beschermingsniveau voor producten schrijven diverse richtlijnen aan marktdeelnemers voor hoe zij de conformiteit van hun goederen aan de communautaire veiligheidseisen aan kunnen tonen.

Het communautaire raamwerk voor het vrije verkeer van goederen wordt grotendeels gevormd door de Nieuwe Aanpakrichtlijnen. Nieuwe Aanpak is een manier van wetgeving waarbij wordt gewerkt met essentiële eisen aan producten in de vorm van doelvoorschriften. Deze eisen worden op verzoek van de Europese Commissie door private partijen via Europese normen uitgewerkt. Indien een product op basis van deze normen wordt gemaakt geldt een vermoeden van overeenstemming met de eisen uit de richtlijn.

Een product dient altijd een overeenstemmingsbeoordeling of conformiteitsbeoordeling (met de richtlijn) te ondergaan (ex ante toezicht). Afhankelijk van de risico's van het product dient daarbij al dan niet een keuringsinstantie te worden ingeschakeld. Bij producten met een laag veiligheidsrisico

kan de fabrikant de beoordeling dus zelf uitvoeren, en is beoordeling door een derde partij in de vorm van certificatie of keuring niet nodig.

Een keuringsinstantie wordt aangewezen door de overheid indien zij heeft vastgesteld dat de instantie onpartijdig en bekwaam zijn werk uitvoert. Dit laatste kan de instantie aantonen met een accreditatie. Indien het product voldoet aan de richtlijn moet de fabrikant het CE-merkteken aanbrengen op het product. De producten worden daarmee vrij in Europa verhandeld en markttoezichthouders weten bij een aangebracht CE-merkteken dat het product voldoet. Markttoezicht (ex post toezicht) door de overheid blijft echter noodzakelijk teneinde fraude tegen te gaan.

De laatste jaren heeft de Commissie echter geconstateerd dat het systeem van nieuwe aanpakrichtlijnen op diverse punten verbetering behoeft. Met name de coherentie van uitvoering en handhaving van regelgeving in de lidstaten laat te wensen over. Dit geldt voor o.a. de uiteenlopende praktijken met betrekking tot de aanwijzing van conformiteitsbeoordelingsinstanties en de ongelijke behandeling in het geval er niet-conforme of gevaarlijke producten in de handel zijn gebracht. Concurrentievervalsingen en een gebrek aan vertrouwen in de conformiteitsmarkering (het CE-merk) zijn hiervan het gevolg.

De Commissie heeft zich dan ook genoodzaakt gezien om op het vlak van het geharmoniseerde deel van het goederenverkeer twee voorstellen ter verbetering te doen. Onderhavig voorstel voor een verordening behandelt een verbetering van zowel accreditatie (ex ante toezicht) als markttoezicht (ex post) teneinde de geconstateerde tekortkomingen te adresseren.

- *Ex ante toezicht:* de Commissie stelt voor accreditatie van certificerende instanties die conformiteitsbeoordeling (CE markering) verrichten op nationaal niveau te regelen. Als hoogste vorm van toezicht worden nationale overheden verantwoordelijk voor accreditatie. Om collegiale nauwgezette toetsing in de hele EU te borgen, wordt voorgesteld om een reeds bestaand systeem hiervoor (van de reeds bestaande organisatie European Co-operation for Accreditation (EA)) een juridische basis te geven.
- *Ex post toezicht:* waar andere toepasselijke Gemeenschapswetgeving hierin nog niet voorziet, wordt voorgesteld de nationale toezichthoudende autoriteiten gelijkwaardige middelen en bevoegdheden te bieden, om op de markt te interveniëren teneinde beperkingen op te leggen aan niet-conforme of onveilige producten of deze uit de handel te nemen. De verordening zorgt voor samenwerking tussen de binnenlandse autoriteiten en de douane bij de controle van producten die uit derde landen de communautaire markt binnenkomen en biedt het kader voor informatie-uitwisseling en samenwerking tussen de nationale autoriteiten indien producten in meer dan een lidstaat in de handel worden gebracht.

Rechtsbasis van het voorstel: art 95 en 133 van het EG-Verdrag.

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: medebeslissing, gekwalificeerde meerderheid in de Raad

Instelling nieuw Comitologie-comité: niet van toepassing

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: Positief. De Commissie poogt met dit voorstel de werking van het bestaande acquis op het vlak van het geharmoniseerde deel van het goederenverkeer te verbeteren. De geconstateerde tekortkomingen bij het ex ante en ex post toezicht kunnen het beste op EG niveau aangepakt worden.

Daardoor wordt een gelijk speelveld voor ondernemers die een product op de markt brengen het beste gewaarborgd. De nationaal uiteenlopende praktijken tot nu toe op dit vlak hebben ook de Commissie aangezet om verbeteringen voor te stellen. Nederland steunt deze verbeteringen.

Proportionaliteit: Positief. Nederland steunt de plannen van de Commissie om het beginsel van accreditatie voor het ex ante toezicht formeel vast te leggen. Hierbij hoort ook de collegiale toetsing van accreditatie door de EA. Waar het gaat om het instellen van overheidsverantwoordelijkheid voor accreditatie van keuringsinstanties met een wettelijke taak kan Nederland de Commissieplannen steunen. De grensoverschrijdende informatie-uitwisseling tussen de nationale autoriteiten zal bijdragen aan de toename van vertrouwen in het toezicht door andere lidstaten en een efficiëntere inrichting van het toezicht op de gehele interne markt.

Nederland plaatst wel kanttekeningen bij het mogelijk instellen van overheidsverantwoordelijkheid voor accreditatie ten behoeve van certificaten of keuringen die niet van overheidswege zijn voorgeschreven. Dit geldt ook voor de detailvoorschriften over de wijze waarop een lidstaat met accreditatie om moet gaan en over de samenwerking tussen de binnenlandse autoriteiten en de douane.

Consequenties voor de EU-begroting:

Begrotingsonderdelen: 02.03.01

Voor 2009: €1.452.000

Na 2009: €2.275.000

De financiële bijdrage van de Gemeenschap is over het geheel zeer beperkt. Op het gebied van accreditatie is een bescheiden financiële bijdrage van ongeveer 15% van de operationele kosten van EA, wat neerkomt op €75 000, voorzien met het oog op een goede werking van de collegiale toetsing in Europa. Bovendien is een financiering uit de begroting voor een bedrag van één miljoen euro voorzien voor vergelijkende testen, wat neerkomt op 10% van de mogelijke kosten indien alle gevallen waarin een product wordt geweerd, tot een vergelijkende test zouden leiden. Wat markttoezicht betreft, is een bijdrage van €1,2 miljoen voor de samenwerking van alle nationale toezichthoudende instanties en de uitwisseling van informatie tussen deze instanties over alle industrieproducten, of deze nu uit de Gemeenschap of uit derde landen afkomstig zijn, onbeduidend in vergelijking met de huidige ongecoördineerde kosten van het markttoezicht door de lidstaten.

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger

Keuringsinstanties betalen momenteel rechtstreeks aan de Raad voor Accreditatie (RvA) door de huidige private structuur en het vrijwillige karakter van accreditatie. Het principe van het profijtbeginsel wordt automatisch toegepast. Consequentie van het voorstel is dat er wetgeving nodig is (zie 11a). In de situatie dat het halen van een accreditatie bij de RvA wettelijk verplicht wordt, zal een wettelijke grondslag voor de heffing van het tarief van de RvA nodig zijn. Deze heffing verwordt daarmee tot zogeheten financiële kosten. Maar voor de keuringsinstanties verandert er feitelijk niets, de bijdragen gelden nu ook al en blijven in de orde van grootte gelijk.

Waar keuringsinstanties (bijvoorbeeld op het gebied van milieu) zich momenteel vrijwillig onderwerpen aan een privaat systeem en een private organisatie drukt dat geen stempel op de administratieve lasten. Hoewel in de praktijk niets verandert, heeft het benoemen van accreditatie als overheidstaak een toename van administratieve lasten tot gevolg omdat dit dan zal vallen onder de administratieve lasten definitie. Omdat er feitelijk niets verandert zijn deze kosten hier niet gekwantificeerd.

Het voorstel geeft aan dat de overheid erop moet toezien dat de nationale accreditatie-organisatie

beschikt over voldoende financiële en personele middelen. Om het belang van accreditatie door de RvA in internationaal verband te steunen geeft EZ momenteel een jaarlijkse gemaximeerde subsidie van €223.000 voor de internationale positionering en afstemmingsactiviteiten (EA) van de RvA. Dit is momenteel ongeveer een kwart van de totale kosten die de RvA hiervoor maakt. Het is de vraag of dit voorstel wijziging van deze bijdrage behoeft.

Het is niet duidelijk of de eisen aan informatie-uitwisseling door autoriteiten leiden tot een toename van hun werklast. Door informatie-uitwisseling met andere lidstaten zullen veel nieuwe gegevens boven water komen waarmee toezichthouders bij hun *risk-based* toezicht rekening kunnen houden. Mogelijk kan het toezicht hierdoor in de toekomst efficiënter opereren. Over de kosten die veroorzaakt worden door mogelijke verzwarende van de werklast van uitvoerende, toezichthoudende en handhavende instanties zullen, zodra daaromtrent meer duidelijkheid ontstaat, nadere afspraken gemaakt moeten worden.

Vervolgtraject financiële afspraken:

Over de kosten die veroorzaakt worden door mogelijke verzwarende van de werklast van uitvoerende, toezichthoudende en handhavende instanties zullen, zodra daaromtrent meer duidelijkheid ontstaat, nadere afspraken gemaakt moeten worden conform de regels van de budgetdiscipline.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering):

Het betreft een voorstel voor een verordening. Verordeningen hebben directe werking in de rechtsorde van de lidstaten en zijn direct toepasselijk (art. 249 EG). Aanpassing van de nationale regelgeving is aan de orde als de verordening aanleiding geeft tot het treffen van uitvoeringsmaatregelen. Het voorstel heeft betrekking op accreditatie en markttoezicht.

Ten aanzien van accreditatie:

Nationale regelgeving:

1. Nederland wordt verplicht één Nationale Accreditatie-instantie aan te wijzen. Het exclusief verlenen van een overheidstaak door een aanwijzing vereist een verankering in formele wetgeving. De huidige overeenkomst met de RvA volstaat hiervoor niet. Indien deze verplichting er toe strekt dat andere accreditatieorganisaties moeten worden verboden is voor handhaving van dit verbod ook formele wet -en regelgeving nodig. In het niet-gereguleerde deel zijn naast de RvA nog twee andere organisaties actief die accrediteren. Het betreft de Stichting Centrale Accreditatie Raad (CAR), de Stichting Raad van Toezicht Certificerende instellingen (SRTCI). Deze organisaties zijn actief in het private domein.
2. Nederland moet actief toezicht houden op deze Nationale Accreditatie-instantie. Zij moet, gezien het voorstel, in het kader van dit toezicht ook de mogelijkheid hebben om te sturen in de organisatie van de Nationale Accreditatie-instantie. Om dit toezicht vorm te geven en vast te leggen is wet -en regelgeving vereist.
3. Het voorstel gaat er van uit dat de Nationale Accreditatie-instantie geacht wordt openbaar gezag uit te oefenen. Dit houdt mede in dat de Nationale Accreditatie-instantie bevoegd is om accreditatiecertificaten af te geven als wel op te schorten en in te trekken. Dit betekent dat de Nationale Accreditatie-instantie waarschijnlijk als (zelfstandig) bestuursorgaan zal optreden. Het uitoefenen van openbaar gezag dient wettelijke verankering te zijn.

4. De Commissie gaat er van uit dat de Nationale Accreditatie-instantie in principe kostendekkend moet zijn. Er van uit gaande dat de Nationale Accreditatie-instantie een bestuursorgaan is, dient er een grondslag (Europees dan wel nationaal) te zijn voor het in rekening brengen van de kosten van accreditatie aan de gebruiker/aanvrager.

Sectorale regelgeving:

In principe heeft dit voorstel een brede reikwijdte. Er geldt een uitzondering voor bepaalde sectoren. Wellicht dat bepaalde sectorale regelgeving die onder de reikwijdte van het voorstel valt moet worden aangepast. Deze aanpassingen zouden o.a. gelegen kunnen zijn in het “duidelijker” positioneren van de Nationale Accreditatie-instantie.

Ten aanzien van markttoezicht:

De regelgeving voor producten (bijvoorbeeld Warenwet) bevat doorgaans al bepalingen over handhaving en toezicht. Het is nog de vraag of de bepalingen over markttoezicht in het voorstel nog in deze wetgeving moeten worden geïmplementeerd.

Sectorale regelgeving:

In principe heeft dit voorstel een brede reikwijdte. De reikwijdte van het voorstel wordt echter wel beperkt. De volgende sectoren zijn uitgesloten:

- Sectoren voorvoor al communautaire eisen zijn vastgesteld om te waarborgen dat het markttoezicht op basis van gemeenschappelijke regels gebeurt. Een overzicht van al deze sectoren is opgenomen onder overweging 22 van het voorstel (blz 14).

Deze uitsluiting geldt niet voor controle op producten uit derde landen.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid: Datum inwerkingtreding: 20^e dag na bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Unie.

De bepalingen omtrent markttoezicht treden in werking twee jaar na de inwerkingtreding van de verordening.

De termijn voor vaststellen van de benodigde uitvoeringsmaatregelen en het eventueel aanpassen van regelgeving ten aanzien van het eerste deel van het voorstel (accreditatie) is in het voorstel 20 dagen. Dit is te kort. Nederland zal inzetten op een termijn van twee jaar, gelijk aan de termijn voor het tweede deel van het voorstel (markttoezicht).

Consequenties voor ontwikkelingslanden:

Geen directe consequenties. Producten op de interne markt moeten altijd al voldoen aan de Europese eisen voor producten. De verordening leidt weliswaar tot beter gecoördineerde controle van de producten afkomstig uit derde landen, maar in principe heeft dit geen positieve of negatieve consequenties.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling

Voor de Nederlandse economie en voor de Nederlandse consument is het van groot belang te kunnen vertrouwen op het voldoen van producten aan de geharmoniseerde regelgeving, waarbij het niet relevant moet zijn in welke lidstaat de productie en conformiteitsbeoordeling plaatsvindt. Nederland steunt in het algemeen maatregelen die dit vertrouwen verbeteren.

Nederland heeft echter enkele kanttekeningen en vragen bij het voorstel. Deze hebben betrekking op de accreditatie en de samenwerking tussen de binnenlandse autoriteiten en de douane.

Ten aanzien van accreditatie heeft Nederland de volgende vragen en zorgpunten, die zullen worden overgebracht aan de Commissie:

- De mogelijke *verplichting* tot het instellen van *overheidsverantwoordelijkheid* voor accreditatie bestemd voor gebruik bij *transacties in het niet-gereguleerde domein* acht Nederland disproportioneel.
- *Het toepassingsgebied* van accreditatie is onduidelijk. Omvat dit ook de toepassing op processen, systemen en personen?
- De status van een accreditatiebeslissing is onduidelijk Nederland zal vragen hoe de handeling van een accreditatie moet worden aangemerkt en of het al dan niet afgeven van een accreditatiecertificaat rechtgevolg heeft.
- Kan een beoordeling door de RvA op basis van de regels van de betrokken minister ook als accreditatie worden aangemerkt in de zin van deze verordening?
- Onduidelijkheid over de mogelijkheid om naast de accreditatie als lidstaat aanvullende eisen te stellen (bijvoorbeeld op het gebied van integriteit) aan de keuringsinstanties voordat de lidstaten deze notificeren bij de Commissie.

Het voorstel laat ruimte om een private organisatie de accreditatie te laten uitvoeren onder overheidsverantwoordelijkheid. Nederland zal insteken dat lidstaten niet verplicht moeten worden om andere organisaties die keuringsinstanties beoordelen ten behoeve van transacties in het niet-gereguleerde domein, te verbieden.

Nederland acht het niet nodig dat in de verordening betrekkingen binnen eenzelfde lidstaat worden geregeld tussen de verschillende diensten (te weten douane en marktautoriteit). Op dit punt is aanpassing wenselijk.

Fiche: Besluit gemeenschappelijk kader voor het in de handel brengen van producten

Titel: Voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende een gemeenschappelijk kader voor het in de handel brengen van producten..

Datum Raadsdocument: 15 februari 2007
Nr Raadsdocument: 6378/07
Nr. Commissiedocument: COM(2007) 53 definitief
Eerstverantwoordelijk ministerie: EZ i.o.m. SZW, V&W, VWS, VROM, LNV, BZK, JUST, FIN, OCW, DEF en BZ

Behandelingstraject in Brussel: RWG Technische Harmonisatie (Nieuwe Aanpak), Of het voorstel in de Raad voor Concurrentievermogen van 21 en 22 mei 2007 zal worden behandeld is nog onbekend

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Vrij verkeer van goederen is één van de belangrijkste uitgangspunten van de Europese interne markt. Het verkeer van goederen binnen de Europese Unie moet gemakkelijk en zonder belemmeringen verlopen. Vele barrières voor handel in goederen tussen lidstaten zijn reeds verwijderd. Uit diverse bronnen, onderzoeken en consultaties (o.a. rapport Unicef 2004, Your Voice in Europe 2004, European Business Test Panel consultatie 2004, publieksconsultatie over de toekomst van de Interne Markt 2006) is evenwel een aantal zwakke plekken naar voren gekomen, die het optimaal functioneren van het vrij verkeer van goederen in de praktijk in de weg staan. Met name schort het aan juiste toepassing en handhaving door de lidstaten van huidige regelgeving en beginselen. De Commissie heeft op 14 februari 2007 de Mededeling "De interne markt voor goederen: hoeksteen van het Europees concurrentievermogen" (COM(2007) 35) uitgebracht. Gelijktijdig met die mededeling is een drietal voorstellen gedaan, gericht op het wegnemen van deze zwakke plekken. Deze voorstellen bestaan uit een verordening en een besluit voor het geharmoniseerd goederenverkeer (Verordening accreditatie en markttoezicht, COM(2007) 37 resp. besluit gemeenschappelijk kader handel producten (COM(2007) 53) en een verordening voor niet-geharmoniseerd goederenverkeer (COM(2007)36). Voorliggend fiche betreft het voorstel voor een gemeenschappelijk kader voor het in de handel brengen van producten.

Uiteenlopende nationale technische eisen ten aanzien van producten kunnen zorgen voor een belemmering van het vrije goederenverkeer in de interne markt. Dit heeft ertoe geleid dat er een communautair raamwerk van secundaire regelgeving is aangenomen, waarmee deze technische eisen zijn geharmoniseerd. Uitgaande van een hoog beschermingsniveau voor producten schrijven diverse richtlijnen aan marktdeelnemers voor hoe zij de conformiteit van hun goederen aan de communautaire veiligheidseisen aan kunnen tonen.

Het communautaire raamwerk voor het vrije verkeer van goederen wordt gevormd door de Nieuwe Aanpakrichtlijnen. Nieuwe Aanpak is een manier van communautaire wetgeving waarbij wordt gewerkt met essentiële eisen aan producten in de vorm van doelvoorschriften. Deze eisen worden op verzoek van de Europese Commissie door private partijen via Europese normen uitgewerkt. Indien een product op basis van deze normen wordt gemaakt geldt een vermoeden van overeenstemming met de eisen uit de richtlijn.

Een product dient altijd een overeenstemmingsbeoordeling of conformiteitsbeoordeling (met de richtlijn) te ondergaan (ex ante toezicht). Afhankelijk van de risico's van het product dient daarbij al dan niet een onafhankelijke keuringsinstantie te worden ingeschakeld. Bij producten met een laag

veiligheidsrisico kan de fabrikant de beoordeling dus zelf uitvoeren, en is beoordeling door een derde partij in de vorm van certificatie of keuring niet nodig.

Een keuringsinstantie wordt aangewezen door de overheid indien zij heeft vastgesteld dat de instantie onpartijdig en bekwaam zijn werk uitvoert. Dit laatste kan de instantie aantonen met een accreditatie. Indien het product voldoet aan de richtlijn moet de fabrikant het CE-merkteken aanbrengen op het product. De producten worden daarmee vrij in Europa verhandeld en markttoezichthouders weten bij een aangebracht CE-merkteken dat het product voldoet. Markttoezicht (ex post toezicht) door de overheid blijft echter noodzakelijk teneinde fraude tegen te gaan.

De laatste jaren heeft de Commissie echter geconstateerd dat het systeem van nieuwe aanpakrichtlijnen op diverse punten verbetering behoeft. Met name de coherentie van uitvoering en handhaving van regelgeving in de lidstaten laat te wensen over. Dit geldt voor o.a. de uiteenlopende praktijken met betrekking tot de aanwijzing van conformiteitsbeoordelingsinstanties en de ongelijke behandeling in het geval er niet-conforme of gevaarlijke producten in de handel zijn gebracht. Concurrentievervalsingen en een gebrek aan vertrouwen in de conformiteitsmarkering (het CE-merk) zijn hiervan het gevolg.

De Commissie heeft zich dan ook genoodzaakt gezien om op het vlak van het geharmoniseerde deel van het goederenverkeer twee voorstellen ter verbetering te doen. Onderhavig voorstel voor een besluit zet een raamwerk neer voor toekomstige communautaire sectorale wetgeving.

Het besluit omvat alle reeds bestaande elementen uit de Nieuwe Aanpak en zet deze elementen eenduidig neer. Het gaat daarbij om geharmoniseerde definities, gemeenschappelijke verplichtingen voor marktdeelnemers, criteria voor de selectie van conformiteitsbeoordelingsprocedures en van conformiteitsbeoordelingsinstanties, eisen aan de nationale aanmeldende autoriteiten en om voorschriften voor de aanmeldingsprocedure. Deze elementen worden ondersteund door het voorstel voor de verordening over accreditatie en markttoezicht.

Voorts biedt het besluit bescherming van het CE-merk als collectief Gemeenschapsmerk, bepaalt het de verantwoordelijkheid van degenen die deze markering aanbrengen en geeft het besluit geharmoniseerde bepalingen voor de mechanismen voor het uit de handel nemen van producten.

De Commissie heeft bij de vormgeving van het voorstel gekozen voor een besluit *sui generis* op basis van artikel 95 EG Verdrag in plaats van bijv. een richtlijn. De Commissie beroept zich op het precedent van het Besluit 93/465/EEG van de Raad betreffende de conformiteitsbeoordelingsprocedures. Besluit 93/465/EEG van de Raad betreffende de conformiteitsbeoordelingsprocedures wordt door voorliggend besluit ingetrokken.

Rechtsbasis van het voorstel: art 95 EG-Verdrag.

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: codecisie (artikel 251 EG-verdrag), gekwalificeerde meerderheid in de Raad

Instelling nieuw Comitologie-comité: niet van toepassing

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: positief. De Commissie beoogt met het voorstel in de toekomst de sectorale richtlijnen en de implementatie daarvan te harmoniseren. Een dergelijke harmonisatie van begrippen kan voor marktdeelnemers voordelen bieden en wordt dan ook door Nederland ondersteund.

Proportionaliteit: Positief. Het besluit van de Commissie gaat volgens Nederland niet verder dan

noodzakelijk omdat slechts beoogd wordt om bestaande uiteenlopende bepalingen te vereenvoudigen en meer met elkaar in lijn te brengen en neer te leggen in een kader dat voor toekomstige richtlijnen zal worden toegepast. Het voorgestelde besluit bevat daarmee de essentiële onderdelen van toekomstige harmonisatiemaatregelen. Er zal dus voor de toekomst sprake zijn van een eenduidig raamwerk ten aanzien van conformiteitsbeoordelingsprocedures. Dit is voor zowel marktdeelnemers als toezichthouders een verbetering.

Consequenties voor de EU-begroting:

Geen consequenties. Het besluit dient als raamwerk voor toekomstige wijziging van bestaande en voor opstelling van toekomstige communautaire wetgeving.

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger Dit besluit dient als raamwerk voor toekomstige communautaire wetgeving en veroorzaakt op dit moment geen direct concrete effecten op administratieve lasten of op de rijksoverheid. Deze effecten ontstaan pas op het moment dat nieuwe communautaire wetgeving wordt gemaakt of bestaande nationale wetgeving op dit besluit moet worden aangepast. Hierbij kan worden opgemerkt dat de verplichtingen voor marktdeelnemers lijken te worden aangescherpt en dat dit op termijn dus zal kunnen leiden tot een toename van de administratieve lasten bij de implementatiewetgeving.

Vervolgtraject financiële afspraken: Niet van toepassing.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering):

Het betreft een voorstel voor een besluit dat een raamwerk geeft voor toekomstige communautaire wetgeving of voor aanpassing van bestaande communautaire wetgeving. Het besluit op zichzelf heeft dus geen directe consequenties voor bestaande nationale wetgeving, de consequenties vloeien voort uit toekomstige wijziging van bestaande richtlijnen. De Europese Commissie heeft aangegeven dat dit raamwerk zal worden toegepast op het moment dat een individuele richtlijn wordt aangepast.

Hierbij kan worden opgemerkt dat de eisen aan aanmeldende autoriteiten, zoals hun onafhankelijkheid, worden aangescherpt. Naar verwachting voldoen de Nederlandse autoriteiten aan deze eisen.

Overigens is het besluit niet van toepassing op (de implementatiewetgeving die voortvloeit uit) de verordeningen en richtlijnen genoemd in artikel 1 van dit besluit.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid:

Niet van toepassing.

Consequenties voor ontwikkelingslanden:

Niet van toepassing.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling

Voor de Nederlandse economie en voor de Nederlandse consument is het van groot belang te kunnen vertrouwen op het voldoen van producten aan de geharmoniseerde regelgeving, waarbij het niet

relevant moet zijn in welke lidstaat de productie en conformiteitsbeoordeling plaatsvindt. Nederland steunt in het algemeen maatregelen die dit vertrouwen verbeteren.

Het voorstel heeft geen directe gevolgen voor bestaande communautaire wetgeving, maar zal wel van invloed zijn bij toekomstige communautaire wetgeving en bij aanpassing van bestaande communautaire wetgeving, zoals de bouwproductenrichtlijn.

Nederland heeft vragen bij de verplichtingen voor marktdeelnemers die lijken te zijn aangescherpt ten opzichte van de bestaande verplichtingen. Nederland zal er tevens op wijzen dat dit niet onnodig mag leiden tot een toename van administratieve lasten.

Tenslotte heeft Nederland nog vragen ten aanzien van de aard van het gekozen instrument en de bindende werking hiervan voor de lidstaten én de Europese instellingen. Nederland zal over deze, en andere onduidelijkheden, de Commissie om opheldering vragen en in voorkomend geval ook de Juridische Dienst van de Raad bevragen.

Fiche: Mededeling CO₂-uitstoot van personenauto's

Titel: Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement: Resultaten van de herziening van de communautaire strategie om de CO₂-uitstoot van personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen te verminderen.

Datum Raadsdocument: 12 februari 2007
Nr Raadsdocument: 6204/07
Nr. Commissiedocument: COM(2007)19 definitief
Eerstverantwoordelijk ministerie: VROM i.o.m. VenW, EZ, BZ, FIN, DEF en LNV

Behandelingstraject in Brussel: Raadswerkgroep Milieu. Presentatie Milieuraad 20 februari 2007.
Verdere traject nog niet bekend.

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Autogebruik heeft een aanzienlijke impact op de klimaatverandering: ongeveer 12% van de totale uitstoot van kooldioxide (CO₂), het belangrijkste broeikasgas, in de EU is afkomstig van de brandstof die door personenauto's wordt verbruikt. De verbeteringen die in de voertuigtechnologie zijn doorgevoerd – vooral op het vlak van brandstofrendement zodat minder CO₂ wordt uitgestoten – volstaan niet om het effect van verkeerstoename en grotere auto's teniet te doen. Hoewel de EU over het geheel genomen haar uitstoot van broeikasgassen (BKG) in de periode 1990-2004 met bijna 5 % heeft verminderd, is de CO₂-uitstoot door het wegverkeer met 26 % gestegen.

Wat de voertuigzijde betreft, heeft de Commissie nu een aantal maatregelen voorgesteld die kunnen helpen om de EU-doelstellingen te halen, met name een verbetering van het brandstofrendement van personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen en een aantal andere technologische verbeteringen. Voorts vormt deze mededeling de basis voor gedachtenwisselingen met andere Europese instellingen en alle betrokken partijen over de tenuitvoerlegging van de volgende stap in de communautaire strategie ter vermindering van de CO₂-uitstoot en de verbetering van het brandstofrendement van personenauto's en lichte bedrijfsvoertuigen, om tegen 2012 het EU-streefcijfer van 120 g CO₂/km te halen. De conclusies van deze besprekingen zullen het uitgangspunt vormen voor het wetgevingsvoorstel dat de Commissie, zo mogelijk in 2007 en uiterlijk medio 2008, zal indienen bij de Raad en het Europees Parlement om deze doelstelling te halen.

De Commissie wil het streefcijfer van 120 g/km in 2012 invullen met regelgeving voor autofabrikanten op een niveau van 130 gr/km ter vervanging van de lopende CO₂-convenanten, en een aanvullend beleidspakket, gericht op de introductie en stimulering van energiezuinige auto-airco's, betrouwbare bandenspanningsmeetsystemen, verminderde rolweerstand van autobanden, schakelindicatoren, brandstofbesparing bij nieuwe bestelauto's en het vergroten van het gebruik van biobrandstoffen. Dit aanvullend beleidspakket zou overeen moeten komen met een effect van 10 gr/km in 2012.

Rechtsbasis van het voorstel: niet van toepassing, het betreft een mededeling.

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: niet van toepassing het betreft een mededeling

Instelling nieuw Comitologie-comité: niet van toepassing, het betreft een mededeling.

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: Niet van toepassing, het betreft een mededeling. Indien tot een beoordeling moet worden overgegaan, luidt het oordeel: positief. De doelstellingen kunnen niet door de lidstaten

afzonderlijk worden verwezenlijkt. Daarnaast zou regelgeving op het niveau van individuele lidstaten leiden tot een verstoring van het 'level playing field'.

Proportionaliteit: Niet van toepassing, het betreft een mededeling. Indien tot een beoordeling moet worden overgegaan, luidt het oordeel: positief. De tot nu toe overeengekomen convenanten met de auto-industrie hebben te weinig opgeleverd. De keuze van de Commissie voor bindende regelgeving wordt daarom ondersteund.

Consequenties voor de EU-begroting: Nog niet bekend. Er is nog geen *Impact Assessment* door de Commissie gepubliceerd.

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger:

Geen, het betreft een mededeling. Bij een te verwachten voorstel tot regelgeving zullen de hier genoemde consequenties in kaart worden gebracht, daarbij lettend op een *Impact Assessment* van de Commissie. Ook consequenties voor het Nederlandse bedrijfsleven (o.a. de producenten van auto's) zullen dan zorgvuldig worden bekeken. De Nederlandse automobieliindustrie (geschatte omzet: €12 miljard, geschatte werkgelegenheid: 38.000 medewerkers) kenmerkt zich als een relatief kleine, maar veelzijdige sector, met diverse eindfabrikanten en veel toeleveranciers op verschillende plaatsen in de keten. Met betrekking tot de aanscherping van emissie-eisen zullen er consequenties zijn voor het bedrijfsleven. Er zijn waarschijnlijk ook kosten voor (onderzoek en ontwikkeling van) technische aanpassingen.

Vervolgtraject financiële afspraken: Geen.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering):

De mededeling leidt als zodanig niet tot consequenties als hier genoemd. Als de Mededeling te zijner tijd (denk aan 2012) tot regelgeving leidt, zal de implementatie met name plaatsvinden door de instanties van de rijksoverheid die verantwoordelijk zijn voor implementatie van regelgeving die op voertuigen betrekking hebben. Hetzelfde geldt voor controle en handhaving.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerking treding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid:

De termijnen die de mededeling vermeldt (met name 2012) vormen zeker voor Nederland een wenselijke en haalbare doelstelling.

Consequenties voor ontwikkelingslanden: geen. Mogelijk kunnen de wetgevende voorstellen wél consequenties voor ontwikkelingslanden hebben. Deze zullen t.z.t. beoordeeld worden.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Nederland heeft reeds enkele malen kenbaar gemaakt dat de in EU-kader overeengekomen CO₂-convenanten met de auto-industrie onvoldoende resultaat opleveren. Daarom heeft Nederland aangedrongen op bindende regelgeving, met als uitgangspunt een gemiddelde CO₂-norm voor de nieuwverkopen van een automerk of -concern ('fleet average') van 120 gram CO₂ per kilometer in 2012.

Nederland is derhalve verheugd dat ook de Commissie de conclusie heeft getrokken dat de CO₂-convenanten met de auto-industrie onvoldoende resultaat opleveren en dat de Commissie kiest voor regelgeving in de volgende periode.

Gezien de ernst van het probleem van klimaatverandering steunt Nederland het voorstel om de EU een leiderschapsrol te geven en daartoe ambitieuze klimaatdoelen voor 2020 vast te stellen. Zulke ambitieuze doelen hebben echter alleen zin als er ook vergaand emissiereductiebeleid wordt afgesproken, ook in de verkeerssector. Nederland wil daarom vasthouden aan 120 gr/km in 2012 als ambitieniveau voor de regelgeving voor de autofabrikanten, daar waar de Commissie 130 gr/km voorstelt.

120 gr/km in 2012 is in de ogen van Nederland slechts een tussenstation voor verdere reductie in de periode daarna. De mogelijkheden te komen tot een niveau in de orde van 80 gr/km in 2020 zullen worden nagegaan. Nederland vraagt de Commissie dit langere termijn perspectief sterker te benadrukken.

De Commissie wil een waardering gaan toekennen aan additionele maatregelen, zoals de schakelindicator en energiezuinige bestelauto's. Nederland heeft zich steeds voorstander getoond van de inzet van deze maatregelen en steunt het idee om hieraan een waardering te geven, voorzover het harde afrekenbare maatregelen zijn waarvoor de auto-industrie verantwoordelijk is.

Nederland heeft dit altijd gezien als een maatregelenpakket om verder te komen dan 120 gr/km in 2012 en pleit daarom voor een ambitieniveau van 115 gr/km in 2012, als de Commissie deze maatregelen in de regelgeving met de auto-industrie wil opnemen.

Overigens vindt Nederland dat waardering voor de (extra) inzet van biobrandstoffen tot een onnodige uitholling van het ambitieniveau leidt en een ongewenste overlap heeft met het biobrandstoffenbeleid. Nederland vraagt de Commissie om biobrandstoffen als apart beleidsspoor te blijven behandelen.

Nederland steunt de oproep van de Commissie om het voorstel om met fiscale maatregelen de introductie van energiezuinige auto's te stimuleren in behandeling te nemen.

Nederland wil tevens aandacht vragen voor het volgende punt. In de lopende CO₂-convenanten is een belangrijk deel van de CO₂-reductie gehaald door een verschuiving in het markaandeel van benzine naar dieselauto's. Door de recent afgesproken data van inwerkingtreding voor Euro V en Euro VI emissienormen, zullen dieselauto's pas per 2011 verplicht over een roetfilter beschikken en pas per 2015 schoon zijn met betrekking tot NO_x. Om vergroting van de luchtkwaliteitsproblemen tegen te gaan, vraagt Nederland aan de Commissie om de CO₂-regelgeving zodanig vorm te geven dat voorkomen wordt dat het dieselaandeel verder stijgt, zolang dieselauto's onvoldoende schoon zijn. De Commissie wil als uitgangspunt bij de ontwikkeling van de regelgeving voor de autofabrikanten hanteren dat deze billijk moet zijn ten aanzien van de diversiteit van de autofabrikanten en niet tot onrechtmatige concurrentievervalsing leidt. Nederland kan dit uitgangspunt steunen, zolang het halen van de af te spreken gemiddelde CO₂-uitstoot voor 2012 verzekerd blijft.

Fiche: Verordening wederzijdse erkenning in het vrij verkeer van goederen

Titel: Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van procedures voor de toepassing van bepaalde nationale technische voorschriften op goederen die in een andere lidstaat legaal in de handel zijn gebracht, en tot intrekking van beschikking 3052/95/EG

Datum Raadsdocument: 14 februari 2007
Nr Raadsdocument: 6313/07
Nr. Commissiedocument: COM(2007) 36 definitief
Eerstverantwoordelijk ministerie: EZ i.o.m. BZ, BZK, DEF, FIN, JUS, LNV, SZW, VenW, VROM en VWS

Behandelingstraject in Brussel: Raadswerkgroep Concurrentievermogen en Groei, Raad voor Concurrentievermogen 21 en 22 mei 2007

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Vrij verkeer van goederen is één van de belangrijkste uitgangspunten van de Europese interne markt. Het verkeer van goederen binnen de Europese Unie moet gemakkelijk en zonder belemmeringen verlopen. Vele barrières voor handel in goederen tussen lidstaten zijn reeds verwijderd. Uit diverse bronnen, onderzoeken en consultaties (o.a. rapport Unicef 2004, Your Voice in Europe 2004, European Business Test Panel consultatie 2004, publieksconsultatie over de toekomst van de Interne Markt 2006) is evenwel een aantal zwakke plekken naar voren gekomen, die het optimaal functioneren van het vrij verkeer van goederen in de praktijk in de weg staan. Met name schort het aan juiste toepassing en handhaving door de lidstaten van huidige regelgeving en beginselen. De Commissie heeft op 14 februari 2007 de Mededeling “De interne markt voor goederen: hoeksteen van het Europees concurrentievermogen” (COM(2007) 35) uitgebracht. Gelijktijdig met die mededeling is een drietal voorstellen gedaan, gericht op het wegnemen van deze zwakke plekken. Deze voorstellen bestaan uit een verordening en een besluit voor het geharmoniseerd goederenverkeer (Verordening accreditatie en markttoezicht, COM(2007) 37 resp. besluit gemeenschappelijk kader handel producten (COM(2007) 53) en een verordening voor niet-geharmoniseerd goederenverkeer. Voorliggend fiche betreft dit laatste voorstel: het goederenverkeer waarvoor géén Europese geharmoniseerde regels gelden.

Het vrij verkeer van goederen als onderdeel van de Europese interne markt staat hoog op de agenda van de Commissie sinds eind jaren '90 (zie bijvoorbeeld het Single Market Action Plan 1997). In de Interne Markt Strategie 2003-2006 was opgenomen dat “specifieke regels noodzakelijk zijn om lidstaten meer structuur te geven en lidstaten aan te moedigen op een meer Europese wijze te handelen”. Dit document kondigde reeds een verordening aan.

Het doel van de voorgestelde verordening is om het beginsel van wederzijdse erkenning in het vrij verkeer van goederen *in de praktijk* beter te laten werken. Het beginsel van wederzijdse erkenning, ontwikkeld in de jurisprudentie van het Hof van Justitie in de jaren '80, houdt in dat goederen die rechtmatig op de markt zijn gebracht in één lidstaat in principe in de hele EU verhandeld mogen worden. Uitzonderingen mogen slechts worden gemaakt op gronden genoemd in artikel 30 EG-Verdrag (o.a. openbare orde) of vanwege dwingende redenen van algemeen belang. Deze uitzonderingen moeten dan wel proportioneel zijn en, in het geval van de dwingende redenen van algemeen belang, niet discriminerend. Voor de toepassing van dit beginsel in de praktijk geldt, dat goederen die weliswaar niet exact conform de eigen nationale eisen zijn, maar die wél aan buitenlandse eisen voldoen met een *gelijkwaardig beschermingsniveau*, tot de nationale markt moeten worden toegelaten. Dat betekent dus dat de lidstaat van bestemming een toets in concrete gevallen moet doen om te kunnen bepalen of er een gelijkwaardig beschermingsniveau is in de lidstaat van herkomst van het product.

De voorgestelde verordening bevat een procedure die de bevoegde autoriteiten van een lidstaat moeten volgen indien zij overwegen een product dat in een andere lidstaat rechtmatig in de handel is gebracht, van hun markt te halen, de toegang te weigeren, of te eisen dat het product(type) gewijzigd wordt alvorens het op hun markt gebracht mag worden. Als de bevoegde autoriteit van een lidstaat een product afkomstig uit een andere lidstaat aldus van de markt wil weren, moet het voornemen tot zo'n besluit expliciet gemotiveerd schriftelijk worden meegedeeld aan het betrokken bedrijf. Dat bedrijf moet ten minste 20 werkdagen krijgen om op dit voornemen te reageren, waarna de lidstaat het besluit (al dan niet aangepast) met inachtneming van deze reactie vaststelt, of geen besluit neemt. Tegen een genomen besluit dient beroep op de rechter open te staan. Het voorstel verduidelijkt daarmee een werkwijze die momenteel in de praktijk door de lidstaten nog verschillend wordt toegepast; vaak moet het bedrijf in kwestie aantonen dat zijn product de markt van de lidstaat van bestemming op moet kunnen. Voor gevallen waarin producten direct gevaar opleveren en dus onmiddellijk van de markt gehaald moeten kunnen worden, voorziet het voorstel overigens in een uitzondering: de richtlijn Algemene Productveiligheid (richtlijn 2001/95/EG) kent daartoe een procedure die voorgaat op de procedure in de verordening.

Daarnaast introduceert het voorstel de verplichting tot het instellen van één of meerdere "productcontactpunten" in elke lidstaat, met als hoofdtak het geven van informatie over geldende nationale producteisen aan bedrijven en aan bevoegde autoriteiten uit andere lidstaten.

Het verordeningsvoorstel trekt tevens beschikking nr. 3052/95/EG in. Die beschikking verplicht de lidstaten om de Commissie in kennis te stellen van bepaalde categorieën nationale maatregelen die het verhandelen van producten uit andere lidstaten verhinderen. Deze beschikking blijkt niet goed te functioneren en leidt derhalve niet tot het gewenste resultaat, te weten het uit de weg ruimen van belemmeringen voor het vrij verkeer van goederen tussen de lidstaten. Sinds 2003 hebben slechts twee meldingen plaatsgevonden conform de in de beschikking opgenomen procedure. De voorgestelde verordening vervangt de in beschikking nr. 3052/95/EG voorziene melding van nationale autoriteiten aan de Commissie door het in kennis stellen van marktdeelnemers door de nationale autoriteiten en bevat dwingende procedurevoorschriften voor de uitvoeringspraktijk met betrekking tot de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning. Deze procedurevoorschriften zijn te herleiden tot de jurisprudentie van het Hof m.b.t. de toepassing van het beginsel en kunnen in wezen aangemerkt worden als een verbijzondering van de Nederlandse beginselen van behoorlijk bestuur.

Rechtsbasis van het voorstel: Artikelen 37 en 95 EG-verdrag

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: medebeslissing, gekwalificeerde meerderheid in de Raad.

Instelling nieuw Comitologie-comité: Raadgevend comité, ingesteld op grond van artikel 11, lid 1.

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit: Positief. Het verwijderen van barrières voor handel in goederen tussen lidstaten kan niet op het niveau van lidstaten worden gerealiseerd, maar moet op Europees niveau aangepakt worden. Juist het terrein dat de verordening beslaat, namelijk het niet-geharmoniseerde deel van het vrij goederenverkeer, kan voort zónder Europese harmonisatie als het wederzijdse erkenning-beginsel in de praktijk strakker wordt toegepast. Het stellen van eigen regels door de lidstaten ten aanzien van die producten, vergezeld door een kader op EU-niveau voor toepassing van wederzijdse erkenning op die producten, wordt door Nederland gesteund. Door deze harmonisatie van procedures in EU-kader wordt het gelijke speelveld voor marktdeelnemers versterkt en wordt de transparantie voor marktdeelnemers en toezichthouders vergroot.

Proportionaliteit: Positief. Duidelijk is, dat actie op Europees niveau noodzakelijk is, en dat iets anders dan regelgeving nauwelijks effect zal sorteren. Lichtere alternatieven, zoals interpretatieve mededelingen, zijn immers in het verleden al geprobeerd (zie bv. de Mededeling uit 2003 “Een gemakkelijkere toegang voor goederen tot de markten van andere lidstaten: praktische toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning”, PbEU nr. C 265 van 4 november 2003) en hebben onvoldoende effect gesorteerd. Ook de bestaande procedure op grond van beschikking 3052/95/EG blijkt niet te functioneren (zoals gezegd: sinds 2003 slechts twee meldingen).

Over de precieze gevolgen van de voorgestelde motiveringsprocedure in concrete gevallen bij het weren van producten van de markt, zal gedurende het onderhandelingsproces meer duidelijkheid moeten worden verkregen. In de toelichting bij het voorstel geeft de Commissie aan dat het niet zozeer de bedoeling is nieuwe regels te introduceren, maar hoofdzakelijk om de gewenste werking van het al jarenlang geldende beginsel van wederzijdse erkenning te codificeren. Ten aanzien van de instelling van één of meerdere productcontactpunten bestaan geen problemen vanuit proportionaliteitsoogpunt: aan de lidstaten wordt alle ruimte gelaten dit zonder optuiging van extra bureaucratie vorm te geven, doordat bestaande uitvoerders aangewezen kunnen worden.

Consequenties voor de EU-begroting:

Het voorstel heeft op zich geen gevolgen voor de EU-begroting, maar zal wel nopen tot vaststelling door de Commissie (met hulp van de lidstaten) – via een website – van een lijst met producten waarvoor wederzijdse erkenning geldt. De kosten daarvan worden uit bestaande budgetten van de EU-begroting betaald.

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger:

Omdat het beginsel van wederzijdse erkenning al sinds lang bestaat, zou het voorstel geen extra kosten met zich mee moeten brengen. Nu dit beginsel echter niet overal volledig wordt toegepast, en nu het voorstel voorziet in een specifieke schriftelijke motiveringsprocedure, leidt het tot enige verzwaring van de uitvoerings-, toezichts- en handhavingspraktijk. De verplichte schriftelijke motivering in concrete gevallen waarin producten van de nationale markt worden geweerd, met een reactietermijn voor het bedrijf in kwestie, kan voor nationale toezichthoudende en handhavende autoriteiten echter de nodige aanvullende lasten met zich meebrengen. Uiteraard is in Nederland het motiveren van besluiten vanuit een oogpunt van behoorlijk bestuur aangewezen, echter het gaat om de wijze waarop deze motivering moet geschieden. Nader onderzocht zal worden of de voorgestelde procedure inzake motivering noodzakelijk is om het gewenste doel te bereiken.

De daarmee eventueel gemoeide kosten moeten nader in kaart gebracht worden. Hierover zullen, als er meer duidelijkheid is, nadere vervolgspraken gemaakt moeten worden conform de regels van de budgetdiscipline.

Voorts moeten er één of meerdere ‘productcontactpunten’ aangewezen worden. Gezien het feit dat deze belegd kunnen worden bij één of meerdere bestaande instanties (bijvoorbeeld het SOLVIT-klachtenloket, inspectiediensten, Kamers van Koophandel) die de benodigde informatie over nationale productregelgeving al hebben, zijn de financiële consequenties hiervan waarschijnlijk beperkt. Dit behoeft nog enig nader onderzoek, waarbij van belang is wat de precieze taken van deze contactpunten zullen worden – een punt waarover Nederland verduidelijking zal vragen aan de Commissie.

Met betrekking tot de administratieve lasten van het voorstel geldt dat er vermoedelijk een vermindering van de lasten voor de betrokken bedrijven zal optreden. In ieder geval zullen de lasten voor het bedrijfsleven niet toenemen. Immers, ondernemingen worden zich door de verordening direct bewust van hun rechten en verplichtingen en voorts wordt voor hen het risico dat hun producten

worden geweerd van de markt van de lidstaten van bestemming, aanzienlijk verminderd. Een exacte kwantificering is niet te geven, juist door de gedeeltelijke onzichtbaarheid van het probleem en het huidige risicomijdende gedrag van veel ondernemingen op dit terrein. De impact assessment van de Commissie (SEC(2007)112) bevat percentages van de invloed van de verordening (zie p. 39): in het meest gunstige geval zou de verordening voor grotere ondernemingen potentieel ongeveer 100% van de jaaromzet op kunnen leveren, en voor het MKB mogelijk zelfs 250% van de jaaromzet.

Vervolgtraject financiële afspraken:

Over de kosten die veroorzaakt worden door mogelijke verzwarende van de werklust van uitvoerende, toezichthoudende en handhavende instanties zullen, zodra daaromtrent meer duidelijkheid ontstaat, nadere afspraken gemaakt moeten worden conform de regels van de budgetdiscipline. Waar het de aanwijzing van productcontactpunten betreft, hangt kostentoedeling af van de beslissing welke entiteit(en) in Nederland als zodanig aangewezen worden en wat precies hun taken zijn. Dat zal gaandeweg het proces duidelijk worden.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering):

Het betreft een verordening, dus strikt genomen is geen implementatie in regelgeving nodig. Naar verwachting noopt de voorgestelde motiveringsprocedure in concrete gevallen bij het weren van producten van de markt (artikel 4) wel tot enige aanpassing van nationale wetgeving. Om welke gevallen het eventueel gaat, behoeft nader onderzoek.

Daarnaast leidt het voorstel tot enige taakverzwaring van nationale uitvoerende, toezichthoudende en handhavende autoriteiten. De precieze omvang van die taakverzwaring moet nog in kaart gebracht worden. Tot slot moeten één of meerdere productcontactpunten aangewezen worden, die op verzoek informatie over nationale productregelgeving moeten kunnen leveren.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid:

Inwerkingtreding op de twintigste dag na publicatie in het EU-Publicatieblad (artikel 13).

De haalbaarheid hiervan is twijfelachtig, gelet op de mogelijke noodzaak tot aanpassing van wet- en regelgeving, noodzakelijke aanpassing van de bestuurspraktijk, alsmede op de aanwijzing van één of meerdere productcontactpunten. Nederland zal zich ervoor inzetten een meer realistische inwerkingtredingstermijn te bewerkstelligen.

Consequenties voor ontwikkelingslanden:

Geen. Indien door een betere toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning het vrij verkeer van goederen in de interne markt wordt gestimuleerd, dan profiteren ook de door ontwikkelingslanden geëxporteerde goederen op de interne markt hiervan.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Nederland, met zijn open economie, heeft belang bij een goed functionerende interne markt. De voorgestelde verordening draagt bij aan een betere werking in de praktijk van het al jarenlang geldende beginsel van wederzijdse erkenning en verdient dan ook een positieve grondhouding van Nederland. Het is van groot belang op te merken dat de verordening niet afdoet aan het bestaande beschermingsniveau van de Nederlandse productregelgeving. Het gaat immers om de werking *in de praktijk* van het beginsel van wederzijdse erkenning.

Onderzoek door de Commissie heeft uitgewezen dat verbetering van de werking van het huidige systeem van vrij verkeer van goederen in de niet-geharmoniseerde sector kan leiden tot een stijging van het EU BBP van 150 miljard euro per jaar (bron: 'Facing the Challenge', rapport Kok nov. 2004). Het Nederlandse bedrijfsleven is bij een betere werking van wederzijdse erkenning gebaat en heeft reeds aangegeven positief tegenover het voorstel te staan. In het bijzonder het MKB zal hierdoor beduidend gemakkelijker markten van andere lidstaten kunnen betreden (zie impact assessment Commissie, SEC(2007)112, p. 22).

Vanuit juridisch oogpunt is het voorstel strakker en beter geformuleerd dan de thans geldende beschikking 3052/95/EC (die bovendien in de praktijk vrijwel niet functioneert). De verordening verlegt de administratieve formaliteiten van de relatie lidstaat – Commissie naar de relatie bevoegde nationale autoriteit – producent/distributeur. Een verbetering is tevens de duidelijke formulering van de verplichting voor lidstaten om het voornemen tot het nemen van een beslissing tot weren van een product verplicht aan de producent/distributeur voor te leggen, voorzien van inhoudelijke motivering. Zoals omschreven onder de korte inhoud van het voorstel bestaat deze verplichting al jaren op grond van de Hof-jurisprudentie, maar laat het functioneren in de praktijk te wensen over.

Goed functionerende productcontactpunten kunnen voorts zorgen voor een verhoogde transparantie op de interne markt. Positief is, dat het voorstel het aan de lidstaten laat om zelf te kiezen welke uitvoerders als productcontactpunten aangewezen worden en ook of er één of meerdere productcontactpunten worden aangewezen. Dit zou belegd kunnen worden bij één of meerdere bestaande instanties (bijvoorbeeld inspectiediensten, uitvoeringsinstanties, het SOLVIT-klachtenloket, Kamers van Koophandel), afhankelijk van de precieze taken.

Er is een aantal aandachtspunten, waarover Nederland tijdens de onderhandelingen in Brussel vragen zal stellen. Onder andere is de precieze reikwijdte van de verordening niet transparant, gezien de 'restcategorie' die niet-geharmoniseerde goederen vormen. Daarnaast is nog onduidelijk in welke mate er sprake zal zijn van een verzwaring van de administratieve praktijk van de uitvoerende, toezichthoudende en handhavende autoriteiten. Nederland zal de Commissie vragen naar haar visie op het financiële beslag van het voorstel.

Over de verhouding tussen de verordening en de richtlijn Algemene productveiligheid (richtlijn 2001/95/EG) zullen vragen gesteld worden aan de Commissie. Onder meer is niet geheel helder op welke wijze de procedures en verplichtingen in verordening en richtlijn zich precies tot elkaar verhouden.

Ook behoeven de precieze taken van de aan te wijzen productcontactpunten nadere verduidelijking. Moeten zij zich richten op informatieverschaffing richting mede-contactpunten in andere lidstaten, of richting marktdeelnemers?